

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

A lissaboni királygyilkosság.

Lissabon, febr. 4.

(Délelőtt 11 órakor.) Jó forrásból szerzett hírek szerint az egész országban teljes a nyugalom. Franco állása a merénylet után tarthatatlanná vált. A merényletet közvetlenül megelőző időben, valamint abban az időben, amikor a fegyverek megtalálása miatt viharos tüntetések voltak, Francót a rend fenntartására irányuló munkájában a közvélemény támogatta, de a király és a trónörökös meggyilkolása mindent megváltoztatott. Halalmas hazafias mozgalom támogatja a Ferreira Amaral kabinetjének megalakulását, aki maga ebben a percben indul a királyi palotába, miután az éj folyamán a monarchista pártok vezető férfival tanácskozott.

Lissabon, febr. 4.

A miniszterium a következőképpen alakult meg: Ferreira Amarat — miniszterelnök és belügyminiszter, Moreira Junior — vallás- és közoktatásügy, Camos Henriques — igazságügy, Castilno — tengerészetügy, Bratiandes gróf — közmunkaügy, Matia Lumez — hadügy, Venceslau Lima — külügy.

Levél a debreceni színházról.

Irtta: Farkas Imre.

Tavaly nagy vihar kerekedett debreceni színház levelem körül. „Jeanette” című darabom eljátszását visszautasították a debreceni színészek kritikám hatása alatt. És míg én csak egy lapban „vágtam le” őket, (bár én ezt sem osztom) engem 6 miattuk ledorongoltak minden hazai újságban. Tehát kvittek volnánk.

Sokat gondoltam a felől: mi lehetett oka a nagy méltatlankodásnak, mely cikkem fölött keletkezett.

Megengedem, a hang, amelyen irtam: kiméltelen volt. De én megszoktam az ilyen hangot, velem is így bántak és így bánnak mai nap is. Talán az is hiba volt, hogy általánosítottam. Többen, komoly s intelligens debreceni emberek mondták azóta nekem: az különösen peches két este volt. Én pedig bozátésem, provokálóan, kihívóan peches két este volt. Dühbe jöttem. Ez leszen a mentségem. Haragos ember a jót nem látja, a rosszat pedig kiélezve látja.

London, február 3.

A felsőházban Lord Ripon közölte, hogy a mindkét ház részéről holnap a királynak előterjesztendő részvétfelirattal egyidejűleg kérni fogják a királyt, hogy Manuel királynak a parlament nevében tolmácsolja részvétét a portugál királyi család és a portugál nép elleni borzalmas merénylet felett.

Lissabon, febr. 4.

A Lissabonból ma ideérkezett hírekben az tűnik ki, hogy további zavargások sem a fővárosban, sem a vidéken nem fordulnak elő. A spanyol tartományokból Madridba érkezett menekültek ugyan azt állítják, hogy Oportóban valószínűleg kitört a forradalom, de egyenesen Lissabonból eredő híradások ezt alaptalan és fantasztikus jelentésnek minősítik. A spanyol határon az összes utasokat kikutatják és az egész határszéli forgalmat a legszigorúbban ellenőrzik.

London, febr. 4.

Lissabonból jelentik: Carlos király és a portugál trónörökös holttestét vasárnap bebalzsamozták és V. Petro történelmi nevezetességű halottaszobájában felravatalozták. Amália királyné és Manuel király állandóan a holttestek mellett őrködtek és vasárnap csak késő este lehetett őket rávenni, hogy a ravatalt elhagyva, nyugalomra térjenek. A két diszravatal közt ezüst karos gyertyatartóktól körülvéve ébenfából és ezüstsből

alkotott feszület áll. Carlos király holtteste tábornoki, a trónörökös holtteste pedig ulánus egyenruhába van felöltöztetve.

London, febr. 4.

Lissabonból ideérkezett hírek szerint ott remélik, hogy az új kormány kinevezése folytán a helyzet feszültsége megszűnik.

Madrid, febr. 4.

Lissabonból jelentik: A város teljesen nyugodt. Az élet rendes medrében folyik, csak a kávéházakat kötelezték arra, hogy este tíz órakor bezárjanak. Az utcákon éjjel katonai őrsapatok járnak. A királyi palotát nagyszámu katonaság őrzi. A király és a holtteste a kastély kápolnájában nyugszik a ravatalon. A temetés szombaton lesz.

Lissabon, febr. 4.

Madridból jelentik: Egy itteni távirati ügynökség azt a hírt kapta, hogy Lissabon utcáin még folyton lövöldöznek és még egyre óriási számban eszközölnek letartóztatásokat.

POLITIKAI HIREK.

Fuzió Tiszáék és az alkotmánypárt között. A politikai életben nevezetes változás készül. Amint értesülünk, az alkotmánypárt végrehajtó-bizottságának tegnap este tartott ülése igen komolyan és részletesen foglalkozott a volt szabadelpvűpárttal való fuzió tervével. A konferencia hosszú ideig tartott és

götte, a füstös kis bureauban, ahol számlák várják és előleg instanciák és szakértői vélemények?

Bátori kisasszony azt a benyomást tette rám, amikor kijött a színpadra, mint amikor egy kis fecske rászál egy nagyvárosi háznak széles, lapos tetejére. Mit akar ez a pöttöm jószág ezen a nagy területen? De amikor megszólal, eltölti a levegőt csicseregésével.

Ternyei, Bérczy vidámak voltak s kedvesek. Békésnek pedig — úgy gondolom — különösen talál egyéniségéhez a főszerep. Bár azt a jelenetet, mikor a dugac-revolverrel rémitgeti környezetét, hosszúnak találtam. Elvégre minden ötlet — ötlet, pereig tart, elpuffan, mint a rakéta, de sokáig kihasználni, forszorozni: unalmassá válik a jó izlés szempontjából.

A rendezés nem hagyott hátra semmi kívánni valót. Pedig kétszerte nehéz feladat azon az óriási színpadon. A diszletek szépek. Pl. a második felvonásban a redakció beállítás kifogástalan.

Hahnel Arankáról pár szót. Az ő finom művészetét már a múlt évben megszerettem.

Konyha berendezési tárgyak Bészler és Dávid
minden kivitelben, legolcsóbb árban vaskereskedőknél Debrecen, (Vecsey-ház) Piac-utca 7.

az onnan kiszivárgott hírek szerint a Tiszáékkal való egyesülés gondolatának csak gróf Andrássy Gyula volt az ellenzője, a kormány többi jelenlevő tagja és az egész bizottság igen szerencsés tervnek tartotta az új rendszernek a régi rendszer elemeivel való gazdagítását. A hír a képviselőház mai ülése után terjedt el a folyosón, kínos meglepetést és óriási szenzációt kelteve.

Aehrenthal és a magyar parlament.

A képviselőház ülése.

A mai ülést csak azért tüzték ki, hogy azon a tegnap elfogadott javaslatokat szavazzák meg harmadszor, de váratlan érdekessége akadt. Barta Ödön sürgős interpellációt tett Aehrenthal külügyminiszternek az osztrák delegációban mondott beszéde miatt. Telt padosok hallgatták végig a sürgős interpellációt, amelylyel azonban fölösleges volt sietni. Wekerle miniszterelnök, akinek tegnap bejelentették, mire készülnek, a válaszmondás kényelmetlen föladata előtt Bécsbe utazott. Így csak Darányi Ignác és Josipovich Géza voltak jelen az interpelláció alatt. De azoknak csakugyan nem jutott eszükbe, hogy — feleljenek...

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Mindjárt a legközelebbi ülés napirendjének megállapításával kezdte s azt sem állapította meg. Indítványára kimondták, hogy a delegáció alatt szünet lesz s az elnök fog ülést összehívni, melyen megállapítják a legközelebbi ülés idejét és napirendjét. Jelentette, hogy Barta Ödön sürgős interpellációt kíván mondani.

Az interpelláció.

Barta Ödön: Remélte, hogy itt lesz a miniszterelnök és visszautasítja azokat a közjogellenes kirohanásokat, melyekről interpellál. Sajnálja, hogy Wekerlét távol tartják dolgai, de így is rámutat a sérelmekre. Aehrenthal az osztrák delegáció külügyi bizottságában expertorációba bocsátkozott a kiegyezés közjogi tartalma felett és ezekben visszakalandozott a mult századok osztrák politikájának területére, hangoztatva a Reichseinheit egyedül üdvözítő tanát.

Most örültem, hogy — ha kis szerepben is — viszonyláthatam.

„A betyár kendőjé”-t láttam este. Erről nincs sok mondanivalóm. Láttam nagy igyekezetet, sok művészi erőt, de az egész egységes művészi benyomást nem tett reám. A darab maga oly elavult, meséje annyira ellenkezik mindazzal, a mit ma egy darab meséjének nevezünk, oly hálátlan, nagy, nehéz feladatokat ró a színészre, hogy épp' a darab miatt nem érdemes vele hosszabban foglalkozni. Mindössze Szabó Irmáról óhajtók annyit megjegyezni (kit régtől fogva ismerem) hogy mindig az a szimpatikus jelenség.

Mikor Selmechányára utaztunk, az országos diákkongresszusra, többen, fiatal jogászgyerekek leugráltunk a vonatról, virágot szedünk, aztán utána szaladtunk a prűszkölő vicinálisnak és átnyujtottuk a virágot a Zilahy-párnak.

— Azóta már egyszer töviseket is hoztam. En örülök a legjobban, hogy most újból virágokat hozhatok.

Budapest, 1908. január 21.

Mérey László: Sonst hat er keine Schmerzen!

Barta Ödön: A külügyminiszter szerve a magyar állam kormányzatának. Pedig olyan közjogi igazságokat vont kétségbe, melyek elhomályosítási szándéka hadizenet a magyar államiságnak. Ha egy előkelő idegen teszi ezt, mint a milyennek annak idején akceptáltuk Körbert, akkor napirendre térhetni a dolog felett. De itt a magyar állam közjogi funkcionáriusa, mint a külügyminiszter, nyíltan hirdeti vágyait olyan alakban, mely homlokegyenest ellenkezik a mi közjogunkkal, ez egyenes attentátum, melyet ez az ország senkitől eltérni nem fog. Egy hang: Meg kell buktatni a külügyminisztert!

Barta Ödön: Hiszem, hogy a delegáció ki fogja tanítani a külügyminisztert a magyar közjogra, de a delegáció megtorlását kisebb jelentőségűnek tartom, mintha a magyar kormány a képviselőház hozzájárulásával és helyesléssel utasítja vissza ezt a támadást. Rámutat arra, hogy mi a külügyminiszter beszédében a legmarkánsabb sérelem: hogy az új szerződésben a birodalmi egység fogalmának tömörítése jutott érvényre. Elmondja a többi közt, hogy a külügyminiszter abban a meggyőződésben van, hogy ha Magyarországnak gazdasági önállóságát megvalósítani sikerült, ez óriási külügyi bonyodalmakat okoz.

Ság Manó: Nem ért hozzá!

Barta Ödön: Ez fenyegetés a trón felé és a külföld felé. Pedig ha a külügyminiszter nem tudja elképzelni a külügyi politikát egységes vámterület nélkül, ez annyit jelent, hogy...

Ugron Gábor: Számár!

Barta Ödön: ... hogy a külügyminiszter most egész erejével és hatalmának egész súlyával mozgósít már azok ellen a törekvések ellen, melyek végén Magyarország gazdasági önállóságának megvalósítása áll. A következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Magyarország közvéleménye és országgyűlésének többsége az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezést azon tudatban fogadta el, hogy ezzel az 1917-ben megvalósítandó gazdasági különválást alapozta meg.

A közös külügyminiszternek állásából folyó kötelessége, hogy — mint a magyar állam kormányzatának ezidőszerinti egyik szerve — Magyarországnak ezen törvényes és törvényes szerződés szerint ezen elismert jogán alapuló törekvését respektálja, sőt hivatali működése körében érvényre juttatni is igyekezzék.

Ugy, de báró Aehrenthal külügyminiszter urnak az osztrák delegáció külügyi albizottságában folyó évi január hó 31-ik napján tett nyilatkozatai nyilvánvalóvá teszik, hogy ő felfogásában, vágyaiban és törekvéseiben a magyar kormányval homlokegyenest ellenkező irányt követve, a közösségek állandósítására, sőt a szerinte fennálló birodalmi egységnek biztosítására és megszilárdítására törekszik.

Mint hogy a közös külügyminiszternek ily irányu törekvései, állásfoglalása s nyilatkozatai egyrészt a magyar kormány nyilatkozatait megengedhetlen módon és terjedelemben cáfolják; másrészt pedig alkalmasak arra, hogy Magyarország állami önállóságát és az önállóságra vonatkozó jogát a külföld előtt elhomályosítsák; végre pedig, mint hogy a külügyminiszter ur ilyen irányu törekvéseinek megfelelő esetleges tevékenységével Magyarország gazdasági érdekeinek érvényesülését nagy mértékben veszélyeztetheti;

kérdem a t. miniszterelnök urtól: mily módon szándékozik meggátolni a magyar kormányt, hogy Aehrenthal báró ur a maga felfogását, vágyait és törekvéseit a magyar nemzet és kormány kifejezett felfogásával és törekvéseivel szembe helyez-

hesse és a magyar nemzet többsége óhajlásának a gazdasági önállóság elkészítése terén leendő megvalósítását a maga hivatali működésével akadályozhassa, esetleg meghusithassa. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps balfelől.)

Az elnök: Az interpellációt kiadjuk a miniszterelnök urnak.

Dániel László: Majd 3 hónap múlva válaszol rá.

Az elnök: Somogyi Aladárt Barta beszéde közben mondott inparlamentáris kifejezéseért rendreutasítom.

Ugron Gábor: Én mondtam, hogy számár!

Somogyi Aladár: Én is mondtam és fenn is tartom!

Az elnök: Mind a kettőt rendreutasítja. Az ilyen kifejezések nem viszik előbbre az ügyeket és nem emelik a Ház tekintélyét.

Miután harmadszori olvasásban is elfogadták a bírák és ügyészekről szóló javaslatot, Barta Ödön terjesztette be interpellációját Aehrenthal báró külügyminiszter ismert beszéde ügyében. Igen élesen kel ki a külügyminiszter ellen és kérdi Wekerlét, mit szándékozik tenni, hogy Magyarország gazdasági érdekeit megvédelmezze. Miután Wekerle még reggel Bécsbe utazott, hogy a hadügyi albizottság ülésén részt vegyen, kiadták az interpellációt a miniszterelnöknek, aki a delegációk ülésének befejezéseig Bécsben marad. Ez a körülmény rendkívül izgatta ma is a függetlenségi pártot, mert a kérdés függőben marad. Szándékosnak tartják Wekerle elutazását, mert mehetett volna délután is. A folyosón Ugron Gábor kelt ki a legélesebben Aehrenthal ellen.

— Amit Aehrenthal mond — jelentette ki csipősen — számár beszéd.

Az ülés fél 12 órakor végződött.

VIDÉK.

A visszavándorlók. Zsolnáról jelentik: Ujabbán ismét 200 kivándorló érkezett vissza Amerikából Trencsén vármegyébe. A visszatértek nagy része rendkívül züllött állapotban volt. Ezek elbeszélései szerint a magyarországi munkások ezrei csavarognak munkátlanul, éhezve és haza szeretnének jönni, de nem tudnak utavaló költséget szerezni.

VÁRMEGYE.

Utépítés. A kereskedelemügyi miniszter értesítette Hajdu vármegyét, hogy a Debrecen—Nyíradony közti törvényhatósági ut hajdusámsoni 2—9. szakaszának kiépítését engedélyezte és erre a beruházási hitel terhére 91,717 koronát utalványozott, a munka ellenőrzésével pedig Szunyogh Dezső műszaki tanácsost bízta meg. Miután az említett utszakas Debrecen város területén van, az alispán a leiratot áttette Debrecen város polgármesteréhez, hogy írja ki a verseny-tárgyalást.

Ne tessék köszönni!

Elég a szalutálás is.

Külföldön már itt-ott mozgalmat indítottak az ellen a szokás ellen, hogy férfiak köszönés alkalmával leveszik a fejükről a kalapot. Nem szólva arról, hogy ez a szokás nagyon kényelmetlen, meghűlést, betegséget is okozhat.

Nálunk Esztergomé a dicsőség, hogy sikra szállott a kalap-levétel ellen. Ott kimondták a jelszót:

— Nem köszönünk, csak szalutálunk! Rosszival István dr. prelátus-kanonok

Csinos béli fél cipők legolcsóbban a Központi Cípő és Kalapáruházban

Dréher mellett kaphatók.

Telefon 435. szám.

pendítette meg az új eszmét, a mely egyszerűen oly népszerűsége tett szert Esztergom nemes városában, hogy a minap már első ülését is megtartotta az egyesület.

Elnök lett: Rosszival István kanonok, alelnök Frey Ferenc, volt orsz. képviselő, titkár Dombay Nárcisz bencésrendi tanár, pénztáros Setét Antal magánzó.

Az első ülésen Rosszival kanonok őszinte, nagy tetszés mellett kárhoztatta a kalaplevétel szokását s fejtette ki a szalutálás egészségügyi hasznát.

Sokan a beszéd nyomán joggal remélik, hogy a száz éves életkort bizton elérik, ha az egyesület tagjaivá lesznek.

Jellemzi az egyesület komolyságát, hogy Esztergom egész társadalmát, a káptalan, az árvaszék főtisztviselői, a polgármester s a városi tanács több tagja, sok bíró és más tisztviselő sietve sorakozott az egyesületi zászló alá.

De van ellenzék is. Ez az ellenzék azt mondja:

— Csak a kopaszok küzdenek a kalaplevétel ellen!

VÁROSHÁZA.

Pirkadat. E címen akarja kiadni Szabó István ref. hittanhallgató a verseit. Beadványban kéri a várost, hogy kötetét kedvezményes árban nyomassa ki és több példányban rendelje meg.

Debrecen a múlt hóban. A város közigazgatási bizottsága ma délután tartott ülést Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt. A szakelőadók a múlt hónapról tettek jelentést.

Tenyészlo-kiállítás. A debreceni gazdasági egyesület a tavasz elején tenyészlo-kiállítást akar rendezni, amelynek költségeire 450 koronát kér a várostól.

Az állam és a fizetésrendezés. A törvényhatósági városok már két évtized óta mozgolódnak, hogy az állam részére teljesített szolgálatokért anyagi kárpótlásban részesüljenek. Annál jogosultabb ez a kívánság, mert a vármegyei alkalmazottak e címen jutottak a fizetésrendezéshez és az állam tekintélyes összegekkel támogatja a vármegyét. Különösen a városi adóhivatalok, a rendőrség, a katonai ügyosztályok végeznek állami teendőket. Zombor városa most, a mikor a városi tisztviselők fizetésrendezési ügye országszerte a legsürgősebben megoldandó feladat, köriratban kéri a törvényhatósági városokat, hogy irjanak fel a kormányhoz, hogy a fizetésrendezéshez szükséges összeget az állam térítse meg a városoknak.

Ajánlat házvételre. A városnak a Pelbárt-örökösök már egyszer megvételre ajánlották a Bethlen-utca 13. sz. házastelket, de az ajánlatot a város nem fogadta el, mert sokalta érte a 60,000 koronát. A tulajdonosok most újabb ajánlatot tettek a városnak, de már csak 50,000 koronát kérnek a telekért.

Harc a veszett kutyákkal.

Vakmerő juhászbojtár.

Rémes eset történt Nududvar község határában, Molnár Lajos birtokos sároséri tanyáján, ahol a gazda egész juhnyája telet.

Nemrég a két juhászkutya az uton valami kóbor ebbel összemarakodott. A kóbor kutya, miután

a tanya két kutyáját összemarta, elmenekült. Máskor is történt már hasonló eset és senki sem gondolt arra, hogy az a kóbor eb veszett lett volna, hiszen az általános néphit az, hogy a veszettség csak a kánikulában szokott kitörni.

Már el is felejtette a tanya népe az esetet, mikor a két megmárt kutyán kitört a veszettség. A kutyák vérben fergő szemmel támadtak emberre-állatra. A helyzet nagyon veszedelmes volt, mert ha az állatokat megmarják, azokat is ki kell irtani. A tanyalakók elzárkóztak és nem mert kilépni senki. Fegyver a házban nem volt.

Végre is Bogra János, 30 éves juhászbojtár szánta rá magát, hogy a veszett kutyákat ártalmatlanná tegye. A füttykösével ment ki az udvarra a bátor ember. A kutyák nem voltak együtt és így remélhette, hogy egyenként el fog banni mindkettővel.

Az egyik kutya, amint Bográt meglátta, nyomban neki ugrott. Bogra borzasztó csapásokat mért rá, míg az állat összerogyott. A juhász a koponyáját akarta szétzúzni, hogy teljesen ártalmatlanná tegye, de míg ő az egyiket agyonbunkózta, a másik kutya hátulról támadt reá és meg is harapta.

Erre a tanya lakossága segítségére sietett és sikerült a két veszett kutyát agyonverni. Az állatorvos a boncolásnál megállapította, hogy mindkettő veszett volt, mire a hatóság a megmárt juhászbojtárt, akinek fiatal felesége és gyermeke van, felszállította a budapesti Pasteur-intézetbe, hogy ott gyógyítsák. Miután alapos a gyanu, hogy a kóbor veszett eb más kutyákat is összemart, az ebzárlatot is elrendelték.

SZÍNHÁZ.

Nap és Hold. Két évtizeddel ezelőtt, a Népszínháznak fénykorában közkedvelt volt e szellemes operette, mely a vidéken sehol sem ért el oly sikert, amilyenre silányabb darabok is szert tettek és tesznek. Ennek okát most nem akarjuk kutatni, csupán azt említtük meg, hogy a Népszínházban az 1893-ik évi és a múlt szezonban történt felújítása alkalmával, ha nem is zajos, de benső és igaz sikereket ért el, főleg az első rendű szereposztás révén. A reprizek során nálunk is színre került Lecoqu subtilis muzsikájú operettje. A rendezés és ügyes scenikai beállítás érdemül Polgár Sándornak tudható be, aki a szoknyavadász miniszter szerepében újabb érdekes alakítással ismeret meg. Ugyancsak kellemesen lepte meg a közönséget Lónyai Piroška, mint Manola ugy énekekben, mintjátékban tanusított ügyességével, ismét bebizonyítva, hogy szubrett-szerepkörben nélkülözhetetlen erőssége lett a társulatnak. Az ensemble jószágát nagyban emelte Horváth Kálmán, ki mint Brazéro nyújtott ez alkalommal is élvezetes alakítást. Lónyaival előadott duettjeikben teljességében érvényesültek Lecoqu pajkos és bájos melódiái. Az énekkarok megfelelően illeszkedtek a keretbe. A zenekar körültekintő és díszkrét

vezetésért Mártonfalvi György karmestert illeti a dicséret.

Varázskeringő tizedik előadása lesz ma, Franczi szerepében Lónyai Piroškával.

Rokkant huszár. Csütörtökön kerül színre Szigligeti Ede kitűnő népszínműve, melyet a múlt héten elevenítettek fel a fővárosban. A népszínmű előadása iránt óriási érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A fő szerepet Zilahyné, Báthory, Szabó Irma, Horváth Kálmán, Szakács, Tallián, Bérczy adják.

Nap és hold. A tegnap elért siker arra indította az igazgatót, hogy szombaton a Virágos csónak helyett — amelyet az összetorlódt sok munka miatt kénytelen későbbre halasztani — a Nap és Holdat hozza előadásra, ugyanazon szereposztással, mint a tegnapi előadás alkalmával.

Dobsa Margit, a Népszínház művésznője vasárnap este a Milliárdos kisasszony Éva szerepében vendégszerepel nálunk. E kedves művésznő fellépte iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

Műsor. Szerdán: Varázskeringő. Csütörtökön: Jean Jeanette és a Rokkant huszár, népszínmű. Péntek: Rang és mód, színmű. Szombat: Nap és Hold, operett. Vasárnap délután: Cserelányok, operett. Este: Virágos csónak, színmű.

Gyermekelőadások az Uranusban. Ma délután 4—5-ig és 5—6-ig pompás, új műsorral, — félhelyárrakkal, előadásokat tartanak az Uranusban. Az előadások fénypontja „A londoni nagy állatkert” lesz és több gyönyörű újdonság.

Az Uranus mai új műsora. 1. Az utolsó nadrág. (Böhözat.) — 2. Ellenséges fivérek. (Dráma.) — 3. A határozékü gyermek. (Tanulságos.) — 4. Ma érkező újdonság. — 5. Ma érkező újdonság. — 7. A londoni állatkert. (Tanulságos, eredeti főlvetel.) Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete: este 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárak, mint rendesen.

Automobil közlekedés Debrecenben.

A vasutól a nagyerdőig.

Debrecenben kezd fellendülni a vállalkozási kedv. Az utóbbi hónapok során több új, modern vállalat keletkezéséről adtunk hírt. Ma, újabb vállalkozásról értesültünk, amely Debrecen város belterületén a közlekedési mizériákon kíván segíteni.

Bernáth Jenő debreceni lakos, katonasági élelmező ugyanis Debrecen városához fordult, hogy a város belterületén, egyelőre a vasutól a nagyerdőig, automobil-közlekedést engedélyezzen. A vállalkozó azt akarná, hogy a közönség részére éppen olyan modern, mint amilyen kényelmes, mindenekfelett pedig gyors közlekedési eszköz álljon rendelkezésre. Ne kelljen a közönségnek fél óráig is várakoznia, amíg a kisvasút valamelyik utcasarokig eldöcög. Hanem öt-tíz percenként járjon az automobil.

Kétségtelen, hogy egy modern város fejlődéséhez elengedhetetlen

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer. Plac- és Kossuth- utca sarkán, Kistemplommal szemben.

kellék a közlekedés gyors, olcsó és kényelmes módja. A vállalkozó éppen ezt célozta s ezért is érdeklődéssel nézünk a városi tanács határozata elé.

A kisvasut eddig kényelmesen döcöghetett, de ha lesz automobil közlekedés is, akkor a konkurencia nagyobb igyekezetre fogja serkenteni. Kétségtelen tehát az is, hogy az automobil közlekedés behozatala fontos érdeke a közönségnek, ezért is, de meg azért is, mert a vállalkozó tervezete szerint még a kisvasuti áraknál is olcsóbban tehetne rajta utat a közönség.

Egyelőre csak a vasutól a nagyerdőig közlekedne, de az esetleges szükséglet esetén az egész város területére rendszeresítendő az automobil közlekedést.

Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogyan bírálja ezt az érdekes vállalkozást a városi tanács. Mert most már a tanácson áll, legyen-e Debrecenben gyors közlekedés, vagy pedig döcögjünk lassan, csendesen tovább.

UJDONSÁGOK.

Elfogott zsebmetszők.

Egy nő és egy férfi.

A szélhámos és zsebtolvaj világ két jeles alakja került tegnap a rendőrség kezébe. Egy nő és egy férfi. Ritka példányok, akik több bünnel dicsekedhetnek, mint amennyi hajszállal bírnak deresedő fejükön. Az összeharagsolt pénzből azonban még csak jólétet sem tudtak maguknak biztosítani, olyan árvákna néznek ki, hogy az ember inkább csavargóknak, mint nagy stilű szélhámosoknak nézné az ember.

Mindketten ismert alakjai a rendőrségnek régi idők óta fogva. Gyakran volt egymással dolguk s ilyenkor mindig ők húzták a rövidebbet. Most is hurokra kerültek. Valami piszkos oduban fogta el a rendőrség a két jómadarat, ahol éppen razzitát tartottak. A férfi, Darbos Lajos hamis munkakönyvvel akarta magát igazolni, amiből rendszeresen szokott nála lenni 2-3 darab is, hogy alkalom adtán azokkal a rendőrséget félrevezesse. A turpisság most nem használt. Ismerik már ezt a fogását s nem ülnek fel neki. Azután a jobb kezéről is hiányzik egy ujj s ez a legjobb ismerető jele.

A második jeles alakot valódi nevén Veronának hívják, de ezenkívül van legalább is egy féltucat álneve. Foglalkozása épp oly szapora és változatos, mint neve, van tanult mestersége is, de egyiket sem űzi. Keze sokkal járatosabb a mások zsebében.

A jeles alakokat a rendőrség büntetésük eltöltése után, illetőségi helyükre fogja toloncolni.

* **A szabad iskolában** ma, szerdán délután 6-7-ig, az ipar-terület disztermében (Simonffy-u. 1-c. sz., II. em.) a magyar alkotmányról dr. Jászi Viktor jogtanár fog előadást tartani. Holnap, csütörtökön délután 6-7-ig, ugyanazon helyen dr. Kovács Gábor jogtanár tart előadást a szociálistizmusról. Ez utóbbi tanrenden kívül tartatik még.

* **Eljegyzés.** Popper Irmát, dr. Popper Mór debreceni ügyvéd leányát eljegyezte Déri Ignác Bécsből.

* **Dalestély teával.** Érdekes dalestélyt rendez a Szt. László dalegylet. Teával egybekötött dalestélyt, amelyen még gazdag programmal a legváltozatosabb szórakozás is kínálkozik a közönségnek. Lesz dal, tánc, szavalat, monológ s különösen érdekesnek ígérkezik a palotás tánc. Az estélyt a Bika szálloda disztermében tartják meg s a rendezőségnek száz hölgy és férfi tagja van, ami már eleve is nagy látogatottságot biztosít a dalestélynek. A műsor lezajlása után természetesen tánc lesz, ahol a nagyszámú rendezőség ifju gárdája garantirozza, hogy a leányok ezen az estén kitűnően fognak mulatni.

* **Homokkerti lakosok gyűlése.** A homokkerti lakosok e hó 7-én délután a városháza közgyűlési termében gyűlést tartanak.

* **Meghívó.** A debreceni máv. altisztikör f. évi február hó 22-én, szombaton, az átlomás épület I., II. oszt. éttermében, könyvtára gyarapítására zártkörű táncvigalmat rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj: Személyjegy 2 kor. Családjegy (3 személyre) 4 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk és hirtelapilag nyugtázunk. Jó magyaros ételek és tisztán kezelt italokról gondoskodva lesz. Hölgyek díszes táncrendet kapnak. Kezdete este pontosan 8 órakor.

* **A gazdakör szervező bizottságának ülése.** Tegnap délután 3 órakor tartotta ülését a debreceni gazdakör szervező bizottsága, melyen Polgári Bálint földbirtokos elnököt, aki örömet fejezte ki a város gazda-közönségének tömeges csatlakozása felett. A bizottság alapszabálytervezetet dolgozott ki s egyben elhatározta, hogy a jövő héten, kedden délután 5 órakor a gazdasági egyesület helyiségében újra, folytatolagos gyűlést tart, hol az alakuló közgyűlés összehívása s tárgysorozatának megállapítása felett tárgyal. Az alakuló közgyűlés február 16-án, vasárnap délután fél 3 órakor lesz.

* **Eljegyzés.** Farkas György kereskedő vasárnap tartotta eljegyzését Nagy Imre ur nagyműveltségű nevelt leányával: Román Bözsikével, melyhez ugy a rokonok, mint számos jó ismerős szerencsekívánata fűződik.

* **A debreceni ifju csizmadia mesterek látogatottnak ígérkező táncvigalmukat** február 8-án, azaz szombaton este a Korona vendéglő tánctermében fogják megtartani. A táncestélyt íránt, amely este nyolc órakor kezdődik, nagy érdeklődés nyilvánul.

* **Elakadt a motor.** A sámsoni vasuton tegnap baleset történt, a motor elakadt a pallagi állomáson.

* **Három lopás.** Bogdán Róza Péterfia-utcai lakos, cselédeleány panaszolta tegnap a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes több ruhaneműjét ellopott. A nyomozást megindították. — Szalámira éhezett egy eddig még ismeretlen egyén, s mivel az alkalom kedvezőnek ígérkezett, Szanyes Andrásné hentes üzletéből két darabot elemelt. A rendőrség a szalámi elkezelőjét keresi. — Szalkai Gerzson, Zs. Juhász Dávid és Bernát Gyula gazdálkodó emberek lószerszámjait takarítás végett kirakták az udvarra. Egy vigyázatlan pillanatban azonban ismeretlen tettes több darabot elvitt belőlük. A csendőrség már a tettes nyomában van.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ösmerősök s rokonok, a nagyszámban megjelent timár társulat, különösen a bádigos mesterek szövetsége, a kik özv. Nagy Józsefné édes anyánk végtisztességtételén megjelentek, velünk szemben tanúsított részvételért fogadják hálás köszönetünket. A gyászoló család. Debrecen, 1908. febr. 5.

* **Hírek az Uranusból.** Az Uranus színház igazgatósága mindent elkövet, hogy közönségének élvezetes, tanulságos és pompás műsorokkal, folytonos újdonságokkal kedveskedjék. E céből tegnap este utazott fel Budapestre Suchán Rezső társigazgató egy pár napra, hogy február havára a műsort a legújabb szenzációs, tanulságos, neveltető és kellemesen szórakoztató újdonságokból szerezzék meg. Egy néhány még e héten kerül bemutatásra. A mai új műsorban is látunk több igen szép újdonságot, melyek már mint a februári műsor újdonságai szerepelnek, ilyenek pl. Londoni nagy állatkert, eredeti fölvetél, továbbá Az utolsó nadrág, kitűnő bohózat stb. Kedvezményes áru belépti jegy fűzetek, minden helyre, a színházi pénztárnál válthatók. Bármely helyre 12 rb. jegy 10-nek az árában lesz számítva es bármikor érvényes.

* **A beteg menyasszony esküvője.** Megható aktus színhelye volt tegnap a közkórház egyik szobája. E. T. debreceni iparos kötött házasságot E. A. menyasszonyával. Már régebb idő óta együtt éltek s az esküvőjük napja már ki is volt tűzve, de a menyasszony közbejött betegsége miatt elmaradt. Tegnap magához hívatta a beteg menyasszony jegyesét s azt a kívánságát fejezte ki, hogy mielőbb szeretné, ha a házasságkötés megtörténne. Kívánságát teljesítették; Oláh Imre anyakönyvvezető, Kis Kálmán jegyző könyvvezetése mellett megkötötte a frigyét, ahol Sinay Gyula kórházi ellenőr, mint tanu szerepelt.

* **Elvitték a tejet.** A rendőrségen tegnap Tóth József kereskedő emelt panaszt, hogy 10 liter tejét ellopták. Későn nyitott ki s a tanyáról beszállított tejet a kocsis az ablakába helyezte el, ahova máskor is szokta tenni és Tóth mindig megtalálta. Tegnap, mire felkelt, a tejes kanna már eltűnt. A tolvajt eddig nem sikerült elfogni.

* **Betörés a huszárkaszárnyába.** Három nap telt el a 7. huszárezred kaszárnyájában történt betörés óta, de még a nyomozásnak nincs semmi eredménye. Megállapította az eddigi vizsgálat, hogy a vasszekrényben nem 3000, de 4800 korona körüli összeg volt. A csendőrség kiküldött járőrei három nap óta lázasan nyomoznak, de még nem tértek vissza, se jelentést nem tettek. A rendőri nyomozásnak nincs eredménye. A katonai vizsgálat is egyre tart, a kihallgatások egyre folynak, de annak eredményét titokban tartják.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Rosenthal Dánielné izr. 64 éves, Guta Lajosné ref. 30 éves, Egri Béla ref. 6 hónapos, Kovács István ref. 11 napos, Radócz Ferencné r. kath. 60 éves, Molnár János ref. 8 napos, Hegyemegi Zsuzsanna ev. ref. 17 éves.

* **Elfogott libatolvaj.** Bjjeli vadászkalandjairól jól ismerték már Deres Lászlót a józsa csendőrök, de bármennyire lestek utána, sohasem tudták elfogni. Tegnap este végre kedvezett nekik a szerencse. Belopódzott a Harstein-féle birtokra, a csendőrök észrevették, utána sompolyogtak és épp akkor csípték el, mikor négy szép kihízott libával akart tovább ugrani.

*** Debreceni találmány.** Azoknak, kiknek még van mit féltetniök, kiket még a divatos bajuszbetegség nem kényszerített e legszebb férfi-disz leborotválására, bizonyára megkönnyebbülést és megnyugvást fog szerezni egy találmány, mely egyszerű és olcsó voltában bírja a siker zálogát. Arról van szó ugyanis, hogy a bajuszkikötésre ne kelljen többé használni, esetleg fertőzött bajuszkötőt használni, hanem néhány fillérért mindig tiszta, használatlan kötszert kaphassunk. Ez szellemes találmánya Darvas Ede debreceni kereskedőnek, melyet annál melegebben ajánlhatok mindenkinek figyelmébe, mert meggyőződtem jószágáról és kétségtelen higiéniki előnyeiről. Dr. Burger Péter.

*** Meghalt a kórházban.** Említést tettünk arról, hogy Tardik Eszter 18 éves cselédleány szüleinek Olajúti 1. sz. alatti lakásán marólugot ivott, mert könnyelmű élete miatt szülei szigorúan megdorgálták. A szerencsétlen teremtés három napi borzalmas szenvedések után a kórházban meghalt. Holnap temetik.

*** Gazdász-bál.** Január hó 16-án a gazdasági akadémia hallgatói által segélyegyletük javára rendezett bálon a következők voltak szívesek felülfizetni: Weszprémi Zoltáné 100 K, Riekl Antalné 100 K, Sztankovics Jánosné 100 K, Nadányi Miklós 30 K, Sesztina Lajosné 10 K, Sesztina Jenő 10 K, Hutflész Kázmér 10 K, Sárközy Pál 10 K, Vecsey Imre 5 K, Kovács Gyula 5 K, Cito Károly 5 K, Udvardy László 5 K, Dömök Béla 2 K, N. N. 10 K, A gazd. akadémia tanári és tisztii kara 172 korona. Összesen: 574 korona. A nemes lelkű felülfizetőknél, midőn adományaikat nyugtázzuk, el nem mulaszthatjuk, hogy ez uton is hálás köszönetünket le ne rójuk. Debrecen, 1908. febr. 4-én. A rendező-bizottság.

*** Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek az Angol-Királynő-szálloda átvétele alkalmával, hogy a mai kor igényeinek megfelelően, teljesen modernül, újonnan rendeztem egy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zenestély. Színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom. Éttermemben első rendű francia és magyar konyha. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, tisztelettel: az Angol-Királynő-szálloda bérlelője: Kaszás János. **Ma a Magyar Testvérek zenekarának közreműködésével ünnepélyes megnyitás.****

*** Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél, Simonffy u. 2. sz. a., ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

*** Új higiénikus szikvizgyár.** E hó 6-án nyílt meg a városzerte közismert Kun István gyógyszerésznek minden tekintetben modernül berendezett szikvizgyára, melynek megnyitását a helyszívizvizgálat felvétele után a hatóság képviselői és Szalay Béla tisztii orvos a legnagyobb megelégedéssel engedélyezték. A szikvizgyárban bármily mennyiségű szikviz telefonon is (595, initerurban) megrendelhető.

*** Iparművészeti kiállítás.** Becces rendelőimnek és a nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy f. év. február hó 7, 8, 9. pénteken és szombaton reggeli 9 órától este 8-ig, vasárnap 9-12-ig iparművészeti kiállítást rendezek az Ipartestület dísztermében, Simonffy-u. 1., melyre a n. é. közönség b. figyelmét ez uton is felhívom és szíves megtekintését kérem. Kovács Gyula, műasztalos. Darabos u. 17.

*** A debreceni faipar részvénytársaság** közhírré teszi, hogy folyó év február 1-től cser- és gyertyánfát ölben is elad és pedig 1 öl cserfa ára, a telepen átvéve 34 korona, 1 öl gyertyánfa pedig 35 korona. Az ölben megvett fát a társaság nem aprítja fel, a fuvarozást azonban ölenként 3 koronáért teljesíti. A falaprított fa ára mázsánként 2 korona 40 fillérre csökkentett le.

*** Elveszett.** Szombaton este a Szent Erzsébet-egyesület mulatságán, a Bikában egy arany karperec, smargd kővel. A szíves megtaláló illő jutalomban részesül Egyházter 11. szám alatt.

TÁVIRATOK.

Udvari gyász.

Bécs, febr. 4. Az uralkodó ma a megölt portugál királyért és trónörökösért március 7-éig tartó udvari gyászt rendelt el.

Jekelfalussy Bécsben.

Budapest, febr. 4. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ma reggel 8 órakor a gyorsvonattal Bécsbe utazott. Elutazása összefüggésben van a katonatiszti fizetések felemelésével.

Az új portugál kormány.

Lissabon, febr. 4. A többségi, monarchista pártokból koncentrációs (koaliciós) kabinet alakult Ferreira Amaral elnöklete alatt. A volt miniszterelnök (a portugál Fejérváry) eltűnt. Franco valószínűleg már túl van a határon. Ez az egyetlen mód volt, hogy az életét megmenthesse. A megölt király és a trónörökös holttestét a Necessitate-palotában helyezték ravatalra. Az ország minden részéből zavargások híre jó.

Az amerikai horvátok.

Zágráb, febr. 4. Az amerikai horvátok, akiknek Bianchini osztrák képviselő a vezére, elhatározták, hogy a koalíciót a legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatásban fogják részesíteni az ellenállásban. A horvátok Newyorkban és Csikágóban gyűléseket tartottak és megkezdték a gyűjtéseket.

Statárium Irországban.

London, febr. 4. Az angol kormány, tekintettel az irországi állapotokra, elhatározta, hogy Irországban kihirdeti az ostromállapotot.

Nagy hóvihar.

Makó, febr. 4. Ma itt óriási hóvihar dühöngött, mely kidöntötte a táviró-oszlopokat.

Polónyi pere.

Budapest, febr. 4. A kuria Polónyi Gézának Lengyel Zoltán ellen indított perében még e héten fog dönteni, hogy a győri, vagy pozsonyi esküdtbírósgot delegálja-e, vagy elutasítsa a kérelmét.

Gyilkos öngyilkos.

Budapest, febr. 4. Erzsébetfalván Tóth József iparosnál lakott albérletben László József munkás, aki szemet vetett Tóth csinos feleségére, Fodor Rózára. Mikor a férj eltávozott, László szerelmi ajánlatot tett az asszonynak, aki az ocsmány embert elutasította. A visszautasított ember erre revolvért rántott és rálőtt az asszonyra, aki ájultan esett össze. László erre, miután azt hitte, hogy az asszony meghalt, öngyilkos lett. Szerencsére az asszony sebe, miután a karját érte a golyó, nem halálos.

Tragikus halál.

Páris, febr. 4. A portoi hajóstársaság egyik tisztviselője tetten érte a feleségét a szeretőjével. A szerencsétlenre a hűtlenség oly hatással volt, hogy szívizélhűdés érte és holtan brútt a házasságtörők elé.

Botrány ítélvethirdetésen.

Budapest, febr. 4. A legfelsőbb bíróság ítéletét ma akarta kihirdetni Thold bíró egész sereg tolvaj előtt, akik egymásra vallattak a végtárgyaláson is és éppen ezért ma is összeverekedtek. A forrasztó botrány negyedóraig tartott, míg a díszes társaságot lefűlelhettek. Verekezés közben Csitári Évát késsel megszurtták.

Eltűnt iskolás gyermekek.

Budapest, febr. 4. Az utóbbi időben feltűnően sok iskolás gyermek eltűnését jelentették a rendőrségen. Az eltűnteket, bárha az egész fővárost felkutatták, nem sikerült feltalálni.

Esküdtszéki tárgyalás.

Első nap.

Márton Imrének Székely Imre ellen indított közismert sajtó-perében tegnap kezdtek meg a tárgyalást. Ezuttal ama kézeleménye miatt, amely a Debrecen című lapnak a városi nyomdában történt kiállításával állott kapcsolatban. Az esküdtszék a következőképp alakult meg: Luczy Mihály, Alföldi Károly, Kovács János, Blaskovics Mihály, Domján Imre, Katona József, Kovács István, Nagy József, dr. Moskovits Jenő, Falk Lajos, Publíg Ernő, Tamás Ferenc. Pótesküdték: Horváth Mihály és Halasi Péter. Ezután felolvasták az inkriminált cikkeket. Erre kihallgatták Székely Imre vádlottat. A párt megbízása folytán 1903. október 1-től szerkesztője lett a Debreczennek, melyet 1904. január 1-től fogva a Hoffmann-cég nem akart finanszírozni, akkor ő vállalkozott a lap kiadására is és erre nézve Márton Imrével 5 évre szóló szerződést kötött. A Debrecen című lapnak kevés volt az előfizetője és a hirdetései, ezért a kiadások jóval meghaladták a bevételeket. Ekkor a városi nyomda kijelentette, hogy Székely Imrének nem nyomja tovább hitelt a lapot. Ezt közölték Márton Imrével is, aki akkor a Székely Imrével kötött szerződést magára ruházta összes jogaival és kötelezettségeivel együtt, azután pedig átruházta azt Loránt Józsefnek. Székely Imre akkor megvált volna a laptól, de közben megtudta, hogy Márton abban állapodott meg a nyomdával, hogy az fogja fedezni az összes kiadásokat, azt kívánta, hogy ha a város fogja finanszírozni a lapot, maradjon ő a szerkesztő, aki annyit küzdött már a lappal. Ez elől nem tudtak kitérni és akkor csináltak szerződést a városi főjegyzővel és ettől fogva ő, mint fizetett szerkesztő működött, minden felmerülő kiadást a városi nyomda fizetett és így az 1904. év végéig a Debrecen tartozása 10,000 koronára szaporodott. Időközben a városi nyomda tapasztalta, hogy az adósság folyton nő; tudatták Márton Imrével levélben és ő mindig elintézte, hogy tovább nyomják a lapot. Vállalkozott 600 előfizető gyűjtésére, de a deficit csak nem kevesebbedt. Néki már áprilisban nem akartak hitelezni, év végéig a 2000 koronához még 8000 koronát ráfizettek. Ebből világosan kitűnik, hogy a Márton Imre befolyása miatt fizetett rá a nyomda a Debrecen-re 10,000 koronát, mert ő tovább is olyan vagyonatlan volt, mint azelőtt, tehát neki nem hitelezhettek.

Végül kijelenti, hogy bűnösnek nem érzi magát, mert ő sohasem foglalkozott a Márton Imre egyéni dolgaival, hanem közéleti szereplésével. A cikkeket azért írta, mert arról volt szó, hogy a Debrecen kiadását ismét a városi nyomda vegye át, és ő nem tartotta megengedhetőnek, hogy a város vagyonából ismét ráfizessenek 10,000 koronát.

Márton Imre az ő cikkeire írott válszaiban őt személyében is támatta. Hogy Márton Imre sajtóperet indított ellene, azon csodálkozik, mert jól tudta, hogy ő az ál-

tala megírottakat bizonyítani tudja és bizonyítani is kívánja.

Ezután Márton Imre kihallgatása következett:

Márton Imre: A Hoffmann és Kronovitz céggel a Debrecen további kiadására nem tudtak egyezsége jutni s ekkor Székely Imrével kötött szerződést. Székely Imre, mint kiadó és felelősszerkesztő a lapot ott nyomatta, ahol akarta. Egyszer Vecsey Imrétől levelet kapott, melyben bejelenti a főjegyző, hogy a kiadó 2000 koronával adós és ha az ügy rendezve nincs, a lapot másnapra nem nyomják. Ekkor a szerződést ő magára ruházta, akkor a városi nyomdával tárgyalni kezdett és azt a proziciót tette, hogy ő gyűjt 600 előfizetőt, a bevétel a nyomdába folyik be és a nyomda fedezze a kiadásokat. Ily módon ő lépett egyezsége a nyomdavezetővel. A Székely és Lorándnál kötött szerződést csak később olvasta. Ő nem volt oka, hogy a városi nyomda károsodott. Ezek a támadások a Székely részéről őt méltánytalanul érték. Kéri tehát a vádlott szigorú megbüntetését.

Révi: Tud-e arról vádló, hogy a város saját rizikójára nyomatta a lapot Székely Imre számára?

Márton: Erről nem tud.

Elnök: Az 1905. évben volt-e a városi háznál tartott értekezleten szó arról, hogy ismét a városi nyomda vegye át a lapot.

Márton Imre: Arról volt szó, hogy a város jegyezzen néhány ezer korona értékű részvényt.

A délutáni ülésen a Márton Imréhez intézett kérdésekkel folytatták a tárgyalásokat.

Székely: Ismeri a városi nyomdával kötött szerződés minden pontját? hogy a városi közügyekre vonatkozó közleményeket a szerkesztőnek előbb be kell mutatni a nyomda felügyelő főjegyzőjének?

Márton: A nyomdában olvasta.

Erre a tanúk kihallgatása következett. Először Vecsey Imrét hallgatták ki, aki elmondta, hogy az üzleti könyvekből tudja, hogy a Debrecen kiadásával járó adósság tízezer koronára szaporodott.

Jósa Vince nem emlékezett semmire, Boros Izidor ellenben úgy hallotta tőle, hogy a hírlapi harcban Székelynek adott igazat. Ember Lajos nyug. nyomdai művezető vallja, hogy a Debrecen folyton deficittel dolgozott; Székely 120 kor. havi fizetést kapott. Loránt J. azt vallja, hogy a nyomdával kötött szerződést csak látszólagosnak tartotta. A tanukat meghiteltették. A főmagánvádló képviselője kérte Kovács József polgármester, dr. Magoss György tiszti főügyész és dr. Dóczy Emil alügyész tanúként való beidézését, mire az elnök a tárgyalás folytatását mára halasztotta.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai muzeum (Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi muzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Csekonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gönczy tanszermuzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenedó Cspó-utca 20. — Tornacsarnok, Péterfia-utca 76. Kez ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2-5. Sikotnema tanintézet, Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegyikísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház, Péterfia-u. végén, betegek d. u. 2-4-ig látogathatók. Női kórház. Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Atilla-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer ércoporsó gyár. Homokkerti. Erétakarmánygyár Margit fürdő telep.

HIREK.

Egy öreg szerelmes agyonlőtte magát.

De előbb megsebesítette ideálját.

Hatvankét esztendő nyomta Latkó Mátyás fegyvergyári munkás vállát, de azért a szíve még mindig forró volt és ezzel a forró szívével rajongott özvegy Tóth Józsefné, született Fodor Rózáért. Az ideál szintén nem volt már fiatal, negyvenkilenc éves volt és nagy fiai voltak.

Őt esztendővel ezelőtt ismerkedtek meg, megszerették egymást és közös háztartásba léptek Erzsébetfalván. A viszonyt semmisen zavarták meg. Néhány hónappal ezelőtt az özvegy fiai fejükbe vették, hogy nem engedik anyjukat csak így élni.

Annyit beszéltek, míg az asszony elvált hű szerelmesétől és gyermekeihez költözött. Mátyás bácsi ebbe sehogyse tudott belenyugodni. Hivta, édesgette párját, de az nem jött.

Erre elhatározta, hogy majd ő megy hozzá. Lakást bérelt nála és most ismét egy földel alatt laktak. De a régi szerelem nem akart kiujdulni.

Tegnap ismét ostromolni kezdte az öreg embert az asszony. De ez hajthatatlan maradt.

Erre Latkó revolvért rántott és az asszonyra lőtt.

— Halj meg hát! — kiáltotta.

A golyó az asszony karjába furódott. A lövés eldördülése után az asszony sikoltva menekült a másik szobába, melynek ajtaját magára csukta.

A férfi fessegette az ajtót, de amikor látta, hogy nem törheti be, maga ellen fordította a fegyvert. Szíven lőtte magát. Nyomban meghalt.

Kinevezések a számvevőszéknél. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Farkas Antal állami számvevőszéki osztálytanácsost állami számvevőszéki tanácsossá, Pataky László állami számvevőszéki titkárt pedig állami számvevőszéki osztálytanácsossá kinevezte.

Elgázolta a vonat. A rákosi rendezőpályaudvaron egy anyagszállító vonat előtt át akart menni Zwing János napszámos, a vonat elütötte és jobbkarját levágta. A súlyosan sérült ember a Rókus-kórházba került.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

Ingatlanok forgalma.

Özv. Hrabéczy Antalné Fridmaneczky Ida veszi a debreceni 4808. sz. tjkvben foglalt 1 hold 1078 négyszögöl Tócs-kerti szőlőt Kovács Jánosné Oláh Juliánától 4820 K.

Kis István és neje Varga Róza veszik a debreceni 3942. sz. tjkvben foglalt 351 négyszögöl homokkerti szőlőt Szabó Józsefné Boldog Zsuzsánától 3400 K.

Debreceni Sándor és neje Faragó Zsuzsanna veszik a debreceni 5064. sz. tjkvben foglalt 674 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Szatmári Ferenc és nejétől 2000 K.

Kertész István és neje veszik a debreceni 1706. és 9464. sz. tjkvben foglalt 18 hold 593 négyszögöl ondódi földet Kertész Juliánna és társaitól 20,100 K.

Szilágyi József és Szilvási Erzsébet veszik a debreceni 6442. sz. tjkvben foglalt 214 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Szatmári Ferenc és nejétől 2000 K.

CSARNOK.

AZ árva.

— Regény. —

(Folytatás.)

Közelebb lépett Elizhez. Bátorság öntötte el s megkockáztatta a kérdést:

— Hát önre nézve csakugyan nem közbős, megyek-e, maradok-e?

Eliz csak most vette észre, milyen akaratlan gyorsasággal árulta el érzelmeit. Titkon már ő sokat gondolt Tölgyesire. Ha nem volt ott, szinte kereste az alkalmat, hogy róla beszélhessen Rácskainéval is. Attól a perctől, hogy először látta, meleg szeretet ébredt a szívében. Valahányszor pedig megérkezett Tölgyesi, mindig váratlanul, mindig úgy jött, hogy áldást, örömet hozott közzéjük. A gondviselés is úgy akarta, hogy a legnehezebb pillanatokban toppanjon be a védtelenek védelmére s Eliz már valóságos mentőjükknek tekinthette, akinek az életüket és nyugalmaikat köszönhetik.

Elgondolta sokszor, hogy milyen más férfi ez, mint a többi, milyen mélységes tisztelet, meleg rokonszenvvel közeledik feléjük.

— Folyt. köv. —

Áru- és értéktőzsde.

Február 4.

Budapesti gabonátőzsde.

Elkelt ma 2000 mm. buza (50 kilónként)

5 fillérrel drágább áron.

Zab 5 fillérrel drágább, rozs, tengeri változatlan szilárd.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet lanyha irányzattal nyílt meg, az üzlet folyamán azonban a kontremín fedezéseire élénk forgalom mellett lényegesen megszilárdult.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április 1908	1163	1153—1175
Buza október	1025	1019—1031
Rosz ápr.	973	969—990
Rosz októberre	872	885—884
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	785	792—794
Tengeri május 1908	668	675—674

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde a portugáli események dacára szilárd irányzattal folyt le és az árfolyamok mérsékelten emelkedtek.

Naponta friss

nagyváradai élesztő

érkezik

LINDENFELD JENŐ

fűszernagykereskedésbe

Városház-u. és Rózsator 3., hol az nagyban és kicsinyben kapható.

Gerő férfi- és gyermekruha nagy áruházában a **legolcsóbban** lehet vásárolni Debrecen, Piac-utca 41. (a nagytrafikkal szemben.)

A hajdudorogi ker. fogy. szövetkezet vegyeskedésében az

üzletvezetői állás

betegség folytán megüresedett. Ez állásra pályázat hirdettetik. Fizetése havi 80 kor. 100 kor. évi lakbér és a nyers bevétel 1%-a. Állás azonnal elfogadható. Hajdudorog, 1908. jan. 30.

Ujhelyi Andor,
elnök.

776

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsüptetők

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Színházi látcsövek,

és turista távosövek, legfinomabb achromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

FISCHER JAKAB,

elismert szakértő látészésznél!

Főter, 23. szám. Sesztina-ház.

Eladó vagy kiadó uri ház.

Egy 352 négyszögöl területű, a város központján lévő teljesen különálló, legmodernebb berendezésű uri ház eladó. Van benne 6 szoba, (3 utcai, 3 udvari) előszoba, teljesen felszerelt fürdőszoba, konyha, kamara, cselédszoba, üveges folyósó, mosó konyha, boros-, zöldséges- és fűszerező, az egész lakásban vízvezeték és gázvilágítás, parkírozott udvar, nagy kert, ezenkívül egy kis házmesteri lakás, mely áll 1 szoba, konyha, kamarából. Az udvaron igen jó vízi furott kut. A ház esetleg 1908. május 1-étől kiadó. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek Lorántffy utca 13. szám alatt Erdődy Lajos építész urnál, esetleg a tulajdonosnál

Bárdossy Gyulánál, Budapesten,
Rottenbiller utca 27. sz. földszint 1. 102

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányú zongoráit és pianinóit

Gramofonjait és nagyválasztékú

Gramofonlemezeket.

Javításokat és hangolásokat előnyös árban eszközöl. Zongorák bérbe kaphatók.

Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

Tekintélyes biztosító társaság, mely az összes biztosítási ágakat mivel, itteni főügynöksége részére

üzletszerző tisztviselőt

alkalmaz. Pályázhatnak 35 éven aluli korban levő intelligens, szorgalmas és jóméjű jelenésű urak. Akik a biztosítás terén még nem jártasak, kiképezteinek. Az állás később nyugdíjjogosultsággal van egybekötve. Ajánlatok „Biztos jövő” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 797

48-1908. vk. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni királyi járásbírósnak V 4130/2 1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Muraközy László részére Jámor János debreceni lakostól 252 kor. tőke, ennek 1907. október 26 napjától számítandó 6%, kamatai és eddig összesen 70 kor. 06 fillér perköltség erejéig 1907. december 5 biróilag felülfoglalt és 2614 korona 80 fillérre becsült butorok és egyéb ingóságok 1908. február 7-én délelőtt 10 órakor Miklós utca 15. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Debrecen, 1908. jan. 16.

Oláh Géza,
bírói kiküldött

Tüzifa- és boreladás.

Múlt évi vágású I. oszt. bükk hasáb tüzifa vagononként (20 köbméter) Debrecen állomáson bérmentve kapható 185 korona előleges beküldése vagy utánvét mellett.

Lerakási költség vevőt terheli Saját termésű és legtisztábban kezelt

tolcsval (tokajhegyalja)

1908. évi szamorodni 1 kor. 06 fillér, 1905. évi szamorodni 92 fill., és 1907. évi szamorodni 64 fillérral hordó nélkül literenként megrendelhetők. Hordókat 10 koronával vissza veszem. Megrendeléseket 136 literes hordókban eszközölöm. 5 puttonos gyógy asszu borekat 4, 6, 10, 20 koronánként árusítok.

nagykállói Kállay Emánuel szőlőnagybirtokos
Tolcsva Zemplén megye. 959

Salon és csillár-égő lámpába villanyfényvel égő

Rekord petróleum 1 liter 18 kr.

DEUTSCH-nál

Hatvan utca 9. szám. Piac utca 38. szám.
Háztartási petróleum 1 liter 14 kr.

A farsangi idényre

Csipke ruhák,

Tillett-tüll és csipke szövetek, ruha bevonásra és bluzokra

Chiné Gázok.

Madeira himzések,

Belépők, estélyi köpenyek,

Legyezők

nagy választékban kaphatók

BOSZNAY J. és TSA

divatruházában

Debrecen, Kossuth utca 5. szám.

Mindennemű ruhák

tisztítását és festését

szépen és jutányosan eszközöl

KONCZ JÓZSEF

gőzerőre berendezett kelmefestő- és vegyészeti ruhatisztító, Debrecen, Batthyány-utca 2. és Vár utca 3. szám (Zenede épület.)

LASZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRÓDÁJA

nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30. Telefon 556 sz.

Törlesztéses

kölcsönöket

22-65 évre

földbirtokokra első helyi betáblázás mellett engedélyez

A Forgalmi Bank részv. társ.

Piac-utca 61. szám. 798

Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-utca 38. szám (főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

kezességi jótállás,

betáblázás,

életbiztosítási kötvény

vagy értékpapír fedezet mellett.

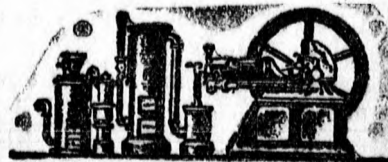
Debrecen, 1908. január hó.

Az igazgatóság.

Legbiztosabb és legkötelesebb üzemelő!

Elsőrendű gyártmány!

SZIVÓGÁZ-MOTOROK

Antraocit koks, valamint faszén-tüzelésre egyaránt alkalmas

legolcsóbb és legszabályosabb üzem

Legmesszebbmenő SZAVATOSSÁG !!

Üzemeltetés körülbelül 1-2 fillér áráért

Allandóan raktáron: nyergolaj és benzinkorrek, lokomobilok és oszlopszervomotorok.

ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

DÉNES B. motor specialista BUDAPEST.

Iroda és raktár: V., LIPÓT-KÖRUT 15. szám. Árjegyzék és költségvetés ingyen.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldött.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

ÜGYES frizernő házakhoz ajánlkozok kitünően
fésül. Arany János-utca 32. sz.

EGY UTCAI több udvari lakás kiadó Szent-
Anna-u. 30. sz. háznál. Értekezhetni Reider
Mihály házigondnoknál. 6908

AJTO utca 26. két pék kemence lakással együtt
kiadó. 6905

MÉHKAS kötő munkások küldjék be címeket
id. Boczonádi Szabó Imrénnek Ujpest, Szé-
chenyi utca 7. sz. 6900

SAVANYITOTT káposztát vennék egy hordóval
privát háztól. Cim a kiadóban. 6894

HAJ: HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek,
copfok, frizettek jutányosan, mindennemű haj-
munkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hat-
van utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

KIADÓ kapu alatti bolti helyiség, értekezhetni
Kardos László Kossuth-utcai üzletében. 6855

MAGANDETECTIV ajánlkozok a legdiszkrétabb
megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbiza-
tóságról kezeskedve. Iskola utca 4. 6883

CSAPÓ utca legforgalmasabb helyén egy üz-
lethelyiség berendezéssel együtt más vállalat
miatt átadó, értekezhetni Csapó utca 11. sz.
alatt „Budapesti Harisnya vásárban“ 6865

HARISNYAK-ÉS IPAR VALLALAT. Haris-
nyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás
Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

A CSAPOKERTBEN Jánosi-utca 44. sz. ház,
jó forgalmu fűszerüzlet, korlátlan italérés és
trafik engedéllyel, az üzlethez és italérés-
kez tartozó berendezéssel haszonbérbe kiadó,
értekezhetni ott helyben. 6856

AJANLKOZIK fodrásznő házakhoz, ki adna
német órát, jelentkezhet d. u. 1 órától 4 óráig
Simonyi-ut 6. szám. 6931

BORBELY segéd ajánlkozok azonnali belépésre
Cim a kiadóba. 6922

KIADÓ május elsejétől utcai kényelmes urila-
kás, előszoba, 5 szoba hozzátartozóival. Meg-
tekinthető csak háztulajdonossal, aki Hatvan
utcai 33. házában lakik. 6941

KITUNÓ irodai helyiségek bérbeadók; emele-
ten hat ablak, három nagy szoba, fűtött tolyósó
külön lépcsőház, mellék helyiségek. Hatvan-u.
11. szám. 6939

NAGY KÉNYELMŰ két szobás parkettás utcai
lakás májusra kiadó. Értekezhetni Miklós-
utca 33. 6930

KIADÓ május 1-től jóforgalmu fűszerüzlet helyi-
ség Meszena-utca 26. 6936

Kereslet.

EGY gyermektelen házaspár keres kétszobás
jó száraz lakást májuss elsőre. Cim a ki-
adóban. 6929

SZIKVIZGYARI elárúsító ügynök, gépkezelő és
kocsisok felvételnek. Teleki-u. 100. 6921

EGY jó családból tanulóleány azonnal felvétetik
Zápolya utca 2. szám. 6919

EGY bejárónő jó főzőné keresetotik. Kossuth-
utca 29. sz. 6917

EGY ügyes fűszer és csemege kereskedő segéd
azonnali belépésre alkalmazást keres. Cim a
kiadóban. 6910

TANULO felvétetik Schwarz M. L. divatárú
üzletében Debrecen. 6904

FÜSZER kereskedő segéd, ügyes detailista fel-
vétetik. Cim a kiadóba. 6882

KEZI és tanuló leányok azonnal felvételnék
Jungreis Mari utóda női divattermében Piac
utca 52. 6806

HAROM szobás lakást keresek, rögtön beköl-
tözésre. Cim Fenyő Zugó-utca 6. 6940

EGY nyugdíjazott özvegy asszonynak leánya,
ki 4 felsőbb leányiskolát végzett, bármily
üzletben pénztárosnői állást elfoglalna. Cim
a kiadóban. 6935

EGY jócsaládból való leány házvezetőnői állást
keres. Cim a kiadóba. 6933

FÜSZER kereskedő segéd lehetőleg angrau
üzletbe állást keres e hó 15-ére. Teleki-
utca 17. 6938

Eladás.

ELADO teljes fűszerüzlet berendezés. Cim a
kiadóba. 6928.

A BOCSKAI kertben 2 nyilas termőszőlő eladó
értekezhetni a Dugó csárdában. 6883

MESTER utca negyedik számú ház eladó, érte-
kezhetni benne lakó tulajdonosával. 6888

HONVÉD utca 62. számú ház eladó, értekez-
hetni Mester utca 21. Ugyanott 2000 hter bor
eladó. 6939

A BOLDOGFALVAI kertben 2748 négyszögöl
gyümölcsös, pajtával együtt eladó, értekez-
hetni Wamos Károly Piac 32. I. emelet. 6887

OLAJOS üveg ballonok kosárral eladók Arany
János utca 47., ugyanott festékes hordók is
eladók.

MOZGO fénykép gép teljes felszereléssel, 1100
méter képpel, nagyon olcsón eladó. Zsák-u.
11. sz. Deutsch. 6932

PARASZT szánka, láncos eke, vas berena eladó
Hajó-utca 24. 6937

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Óriási szőnyegraktár

Függönyök, — ágy- és
asztalterítők, linoleum,
bőrvásznak, flaneltaka-
rók. — Valódi persa
szőnyegekben

!! Óriási választék !!

Hol lehet jól szórakozni

?

a Kölcsey kávéházban!

Meghívó.

A Hajdunánási Gőzmalom Részvénytársaság

részvényesei

a folyó 1908. évi március 1-én Hajdunánáson d. e. 10 órakor a kölcsön-
segélyező egyesület helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Igazgatói jelentés.
2. A zárszámadás bemutatása és elbírálása.
3. A felügyelő bizottság jelentése annak alapján a felmentvény megadása.
4. Tóth Lajos felügyelő bizottsági tag részvényeit eladván, helyette egy fel-
ügyelő bizottsági tag választása.
Esetleges indítványok.
Hajdunánás, 1908. január 30.

Lorenosy Gyula
elnök.

JEGYZET: A megvizsgált számadás a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a fenti helyiségben bárki
által megtekinthető. 788

Nyomatott a körforgógépen, (a „Debreczeni Ujság“ nyomdájában.) Tulajdonos: Than Gyula.

Kis macsi tejgazda-
ságból házhoz szál-
litva palackokban kapható

tej

bármily mennyiségben.

Megrendelhető

MAYER JENŐ,

fűszerüzletében.

49—1908. vk. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak
V. 4130/4. számú végzése folytán
közhírré tétetik, miszerint Muraközy
László részére Stern Jenő debreceni
lakostól 252 kor. tőke, ennek 1907.
évi október 21 napjától számítandó
6% kamatai és eddig összesen 106
kor. 46 fill. perköltség erejéig 1907
december 14-én bíróilag lefoglalt és
2780 kor. becsült gazdasági eszkö-
zök és jószágokból álló ingóságok
1908. február hó 7-én délután 2 óra-
kor kezdetét veendő és Ebes pusztán
alperes lakásán megtartandó
nyilvános birói árverésen a legtöbb-
bet ígérőnek azonnali készpénzfi-
zetés mellett szükség esetén becs-
áron alul is elfognak adatni.
Debrecen, 1908. jan. 15.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

Több millió korona

20 — 30 — 40 — 50 — 65 évi
törlesztésre **olcsó kamat**
mellett kiadatik. Földbirtokra, házra és
kezessegre.

Kölcsönök már **500** koronától
kezdve folyósíthatók.

Nagy kamatu kölcsönök **olcsó**
kamatu kölcsönre konvertáltak.

Bárkinek szívesen ad felvilágosítást

Hartstein-Banküzlet

729 Debrecen,
Piac utca 83. szám.
Telefon 740.